

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Marea Cameră)

20 noiembrie 2018 *

„Acțiune în anulare – Decizie a Comitetului Reprezentanților Permanenți (Coreper) – Decizie prin care se aprobă supunerea unui document de reflecție unui organism internațional – Admisibilitate – Act atacabil – Competență exclusivă, partajată sau complementară a Uniunii Europene – Acțiune exclusivă a Uniunii în cadrul unui organism internațional sau participare a statelor membre alături de aceasta – Conservarea resurselor biologice ale mării – Pescuit – Protecția mediului – Cercetare – Zone marine protejate (ZMP) – Tratatul privind Antarctica – Convenția privind conservarea faunei și florei marine din Antarctica – Marea Weddell și Marea Ross”

În cauzele conexe C-626/15 și C-659/16,

având ca obiect două acțiuni în anulare formulate în temeiul articolului 263 TFUE, introduse la 23 noiembrie 2015 (C-626/15) și, respectiv, la 20 decembrie 2016 (C-659/16),

Comisia Europeană, reprezentată de A. Bouquet, de E. Paasivirta și de C. Hermes, în calitate de agenți, cu domiciliul ales în Luxemburg,

reclamantă,

împotriva

Consiliul Uniunii Europene, reprezentat de A. Westerhof Löfflerová, de R. Liudvinaviciute-Cordeiro și de M. Simm, în calitate de agenți,

pârât,

susținut de:

Republica Federală Germania, reprezentată de T. Henze, de J. Möller, de K. Stranz și de S. Eisenberg, în calitate de agenți;

Republica Elenă, reprezentată de G. Karipsiadis și de K. Boskovits, în calitate de agenți;

Regatul Spaniei, reprezentat de M. A. Sampol Pucurull, în calitate de agent;

Republica Franceză, reprezentată de F. Fize, de D. Colas, de G. de Bergues și de B. Fodda, în calitate de agenți;

Regatul Țărilor de Jos, reprezentat de M. Gijzen, de M. Bulterman și de M. Noort, în calitate de agenți;

* Limba de procedură: franceza.

Republica Portugheză, reprezentată de L. Inez Fernandes, de M. Figueiredo și de M.L. Duarte, în calitate de agenți;

Republica Finlanda, reprezentată de J. Heliskoski, în calitate de agent;

Regatul Suediei, reprezentat de A. Falk, de C. Meyer-Seitz, de U. Persson, de N. Otte Widgren, de L. Zettergren și de L. Swedenborg, în calitate de agenți;

Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, reprezentat de C. Brodie, în calitate de agent, asistată de J. Holmes, QC,

interveniente (C-626/15),

Comisia Europeană, reprezentată de A. Bouquet, de E. Paasivirta și de C. Hermes, în calitate de agenți, cu domiciliul ales în Luxemburg,

reclamantă,

împotriva

Consiliului Uniunii Europene, reprezentat de A. Westerhof Löfflerová, de R. Liudvinaviciute-Cordeiro și de M. Simm, în calitate de agenți,

pârât,

susținut de:

Regatul Belgiei, reprezentat de J. Van Holm, de C. Pochet și de L. Van den Broeck, în calitate de agenți;

Republica Federală Germania, reprezentată de T. Henze, de J. Möller și de S. Eisenberg, în calitate de agenți,

Regatul Spaniei, reprezentat de M. A. Sampol Pucurull, în calitate de agent,

Republica Franceză, reprezentată de D. Colas și de B. Fodda, în calitate de agenți,

Marele Ducat al Luxemburgului, reprezentat de D. Holderer, în calitate de agent,

Regatul Țărilor de Jos, reprezentat de B. Koopman, de M. Bulterman și de M. Noort, în calitate de agenți,

Republica Portugheză, reprezentată de L. Inez Fernandes, de M. Figueiredo și de L. Medeiros, în calitate de agenți,

Republica Finlanda, reprezentată de J. Heliskoski, în calitate de agent,

Regatul Suediei, reprezentat de A. Falk, de C. Meyer-Seitz, de H. Shev și de L. Zettergren, în calitate de agenți,

Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, reprezentat de C. Brodie și de G. Brown, în calitate de agenți, asistate de J. Holmes, QC, și de J. Gregory, barrister,

interveniente (C-659/16),

CURTEA (Marea Cameră),

compusă din domnul K. Lenaerts, președinte, domnii J.-C. Bonichot, A. Arabadjiev, M. Vilaras, T. von Danwitz, F. Biltgen și doamna K. Jürimäe, președinți de cameră, domnii E. Juhász, M. Ilešič, J. Malenovský (raportor), E. Levits, L. Bay Larsen și S. Rodin, judecători,

avocat general: doamna J. Kokott,

grefier: domnul V. Giacobbo-Peyronnel, administrator,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 13 martie 2018,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 31 mai 2018,

pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Prin cererile sale introductive, Comisia Europeană solicită, pe de o parte, anularea deciziei Consiliului Uniunii Europene, astfel cum este cuprinsă în concluzia președintelui Comitetului Reprezentanților Permanenți din 11 septembrie 2015 (denumită în continuare „decizia din 2015”), în măsura în care prin aceasta se aprobă să se supună, în numele Uniunii Europene și al statelor sale membre, Comisiei pentru conservarea faunei și florei marine din Antarctica (denumită în continuare „Comisia CAMLR”) un document de reflecție referitor la o viitoare propunere de creare a unei zone marine protejate în Marea Weddell (denumit în continuare „documentul de reflecție”) (cauza C-626/15) și, respectiv, pe de altă parte, anularea deciziei Consiliului din 10 octombrie 2016 (denumită în continuare „decizia din 2016”), în măsura în care prin aceasta se aprobă să se supună, în numele Uniunii și al statelor sale membre, Comisiei CAMLR, cu ocazia celei de a 35-a reuniuni anuale a acestui organism, trei propuneri de creare a unor zone marine protejate, precum și o propunere de creare a unor zone speciale destinate studiului științific al spațiului maritim în cauză, al schimbărilor climatice și al retragerii platformelor glaciare (cauza C-659/16).

Cadrul juridic

Dreptul internațional

Tratatul privind Antarctica

- 2 Tratatul privind Antarctica, semnat la Washington la 1 decembrie 1959, a intrat în vigoare la 23 iunie 1961. Articolul VI din acest tratat prevede:

„Dispozițiile prezentului tratat se aplică regiunii situate la sud de 60 grade latitudine sudică, inclusiv la toate platformele glaciare; [...]”

3 Articolul IX din tratatul menționat prevede printre altele:

„1. Reprezentanții părților contractante [...] se vor reuni la Canberra [Australia] în următoarele două luni după intrarea sa în vigoare și apoi la intervale și în locuri potrivite, pentru a schimba informații, a se consulta asupra chestiunilor de interes comun privind Antarctica, a studia, formula și recomanda guvernelor lor măsurile destinate să asigure respectarea principiilor și urmărirea obiectivelor prezentului tratat și în special a unor măsuri:

[...]

(f) referitoare la protecția și conservarea faunei și florei în Antarctica.

2. Fiecare parte contractantă care a aderat la prezentul tratat în conformitate cu dispozițiile articolului XIII are dreptul să numească reprezentanți care vor participa la reuniunile menționate la paragraful 1 al prezentului articol, atât timp cât ea demonstrează interesul pe care-l poartă Antarcticii desfășurând aici activități substanțiale de cercetare științifică cum ar fi stabilirea unei stațiuni sau trimiterea unei expediții.”

- 4 Până în prezent, douăzeci de state membre sunt părți contractante la Tratatul privind Antarctica. Trei state membre erau semnatare ale acestui tratat începând cu 1 decembrie 1959 și au, în acest sens, statutul de părți consultative „ratificante” (Regatul Belgiei, Republica Franceză și Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord). Alte nouă state membre au aderat ulterior la Tratatul privind Antarctica și au statutul de părți consultative „aderente” (Republica Bulgaria, Republica Cehă, Republica Federală Germania, Regatul Spaniei, Republica Italiană, Regatul Țărilor de Jos, Republica Polonă, Republica Finlanda și Regatul Suediei). În sfârșit, opt state membre au statutul de părți neconsultative (Regatul Danemarcei, Republica Estonia, Republica Elenă, Ungaria, Republica Austria, Republica Portugheză, România și Republica Slovacă). Doar părțile consultative pot participa la luarea deciziilor cu ocazia reuniunilor părților contractante.

Convenția privind conservarea faunei și florei marine din Antarctica

- 5 Convenția privind conservarea faunei și florei marine din Antarctica a fost semnată la Canberra la 20 mai 1980 și a intrat în vigoare la 7 aprilie 1982 (denumită în continuare „Convenția de la Canberra”). Preambulul Convenției de la Canberra arată printre altele că părțile contractante:

„recunosc[...] importanța salvagădării mediului înconjurător și a protejării integrității ecosistemului mărilor din jurul Antarcticii;

constat[ă] concentrația faunei și florei din apele Antarcticii și creșterea interesului privind posibilitățile oferite de utilizarea resurselor în cauză ca surse de proteine;

[sunt] conștiente de necesitatea asigurării urgente a conservării faunei și florei marine din Antarctica;

consider[ă] că acumularea de noi cunoștințe privind ecosistemul marin al Antarcticii și componentele sale este esențială pentru a se putea lua decizii privind capturarea pe baza unor informații științifice pertinente;

[sunt] încredințate că, pentru conservarea faunei și florei marine din Antarctica, este necesară colaborarea internațională [...] în care să fie implicate activ toate statele angajate în activități de cercetare sau de exploatare în apele antarctice;

recunosc[...] responsabilitățile principale ale părților consultante la Tratatul privind Antarctica în ceea ce privește protecția și conservarea mediului antarctic și, în special, responsabilitățile acestora în sensul articolului IX alineatul (1) litera (f) din Tratatul privind Antarctica în domeniul menținerii și conservării faunei și florei marine din Antarctica;

amint[esc] acțiunea întreprinsă deja de părțile consultante la Tratatul privind Antarctica care include, în special, măsurile convenite pentru conservarea faunei și florei din Antarctica, precum și dispozițiile Convenției privind conservarea focilor din Antarctica;

[au] în vedere preocuparea privind conservarea faunei și florei marine din Antarctica, exprimată de părțile consultante la cea de-a noua reuniune consultativă a Tratatului privind Antarctica și [...] importanța dispozițiilor din recomandarea IX-2 care au dus la stabilirea prezentei convenții;

[...]

recunosc[...], în lumina celor menționate anterior, că este de dorit să se instituie mecanismul potrivit care să recomande, să promoveze, să hotărască în privința și să coordoneze măsurile și studiile științifice necesare pentru asigurarea conservării organismelor marine vii din Antarctica.”

6 Articolul I alineatele (1)-(3) din Convenția de la Canberra prevede:

„(1) Prezenta convenție se aplică resurselor marine vii din Antarctica, aflate în regiunea situată la sud de 60° latitudine sudică, resurselor marine vii din Antarctica aflate în regiunea situată între latitudinea menționată anterior și convergența antarctică care fac parte din ecosistemul marin antarctic.

(2) Expresia «resurse marine vii din Antarctica» desemnează populațiile de pești cu înotătoare, moluștele, crustaceele și toate celelalte specii de organisme vii, inclusiv păsările, care se află la sud de convergența antarctică.

(3) Ecosistemul antarctic marin reprezintă complexul de relații între resursele marine vii din Antarctica și între acestea și mediul fizic înconjurător.”

7 Articolul II din Convenția de la Canberra prevede:

„(1) Obiectivul prezentei convenții este conservarea resurselor marine vii din Antarctica.

(2) În sensul [Convenției de la Canberra], termenul «conservare» include noțiunea de utilizare rațională.

(3) Orice exploatare sau activitate conexă în regiunea în care se aplică [Convenția de la Canberra] se desfășoară în conformitate cu dispozițiile [Convenției de la Canberra] și în conformitate cu următoarele principii de conservare:

(a) prevenirea scăderii numărului oricărei populații supuse exploatării la niveluri sub cele care îi asigură stabilitatea. În acest scop, numărul în cauză nu trebuie lăsat să scadă sub un nivel apropiat de cel care asigură cea mai mare creștere netă anuală;

(b) menținerea relațiilor ecologice între populațiile exploatate, dependente de și asociate cu resursele marine vii din Antarctica și readucerea populațiilor reduse la nivelurile definite la litera (a);

- (c) prevenirea schimbărilor sau minimizarea riscului apariției în ecosistemul marin a schimbărilor care nu sunt potențial reversibile în două sau trei decenii, ținând cont de nivelul curent de cunoștințe privind impactul direct și indirect al exploatării, efectul introducerii de specii exogene, efectele activităților asociate asupra ecosistemului marin și efectele schimbărilor în mediul înconjurător, cu scopul de a face posibilă conservarea durabilă a resurselor marine vii din Antarctica.”

8 Articolul V din convenție prevede:

„(1) Părțile contractante care nu sunt părți la Tratatul privind Antarctica recunosc obligațiile și responsabilitățile speciale ale părților consultante la Tratatul privind Antarctica în ceea ce privește protecția și conservarea mediului înconjurător în regiunea Tratatului privind Antarctica.

(2) Părțile contractante care nu sunt părți la Tratatul privind Antarctica convin asupra respectării, în activitățile pe care le desfășoară în regiunea Tratatului privind Antarctica, când și unde este nevoie, a măsurilor convenite pentru conservarea faunei și florei antarctice și a altor măsuri recomandate de părțile consultante la Tratatul privind Antarctica în exercitarea responsabilităților lor privind protejarea mediului antarctic de toate formele de ingerință umană dăunătoare.

(3) În sensul prezentei convenții, «parte consultativă la Tratatul privind Antarctica» înseamnă partea contractantă la Tratatul privind Antarctica ai cărei reprezentanți participă la reuniunile stabilite în articolul IX din Tratatul privind Antarctica.”

9 Articolul VII din Convenția de la Canberra prevede:

„(1) Părțile contractante instituie și convin să asigure funcționarea [Comisiei CAMLR].

(2) Alcătuirea [Comisiei CAMLR] este după cum urmează:

[...]

(c) fiecare organizație de integrare economică regională care a aderat la prezenta convenție în temeiul articolului XXIX este abilitată să fie membră a [Comisiei CAMLR] pe perioada în care statele sale membre sunt abilitate în acest sens;

[...]”

10 Articolul IX alineatele (1) și (2) din această convenție este redactat după cum urmează:

„(1) [Comisia CAMLR] are drept atribuții punerea în practică a obiectivelor și principiilor definite în articolul II din prezenta convenție. În acest scop, comisia:

(a) facilitează cercetarea și studiile exhaustive privind resursele marine vii din Antarctica și ecosistemul marin antarctic;

(b) adună date despre starea și schimbările care au loc în rândul populațiilor de resurse marine vii din Antarctica, precum și despre factorii care afectează răspândirea, abundența și productivitatea speciilor exploatate și a speciilor sau populațiilor care depind sau care sunt legate de acestea;

(c) asigură colectarea datelor statistice privind capturile și mijloacele folosite în ceea ce privește populațiile exploatate;

[...]

- (f) formulează, adoptă și revizuieste măsurile de conservare pe baza celor mai bune dovezi științifice disponibile, care fac obiectul alineatului (5) din prezentul articol;

[...]

- (2) Măsurile de conservare menționate în alineatul (1) litera (f) de mai sus includ următoarele:

- (a) desemnarea cantităților care pot fi exploatate din fiecare specie în regiunea la care se aplică prezenta convenție;

[...]

- (d) desemnarea speciilor protejate;
- (e) desemnarea mărimii, a vârstei și, dacă este cazul, a sexului speciilor care pot fi exploatate;
- (f) desemnarea sezoanelor deschise și închise la exploatare;
- (g) desemnarea deschiderii și închiderii zonelor, regiunilor sau subregiunilor în scopuri ce țin de studii științifice sau de conservare, inclusiv zonele speciale pentru protecție sau studii științifice;
- (h) reglementarea metodelor de exploatare și a mijloacelor folosite, inclusiv a echipamentului de pescuit, luând în considerare, printre altele, evitarea concentrării masive a exploatării într-o regiune sau subregiune;
- (i) adoptarea oricăror altor măsuri de conservare pe care [Comisia CAMLR] le consideră necesare pentru îndeplinirea obiectivului [Convenției de la Canberra], inclusiv măsuri privind efectul exploatării și al activităților conexe asupra componentelor ecosistemului marin, altele decât populațiile exploatate.”

- 11 Articolul XXIX alineatul (2) din Convenția de la Canberra prevede:

„Prezenta convenție este deschisă spre aderare pentru organizațiile de integrare economică regională formate de state suverane care includ printre membrii lor unul sau mai multe state membre ale [Comisiei CAMLR] și cărora statele membre ale organizației le-au transferat în totalitate sau în parte competențe care țin de domeniul prezentei convenții. Aderarea organizațiilor de integrare economică regională în cauză este supusă consultării între membrii [Comisiei CAMLR].”

- 12 Uniunea a aprobat Convenția de la Canberra prin Decizia 81/691/CEE a Consiliului din 4 septembrie 1981 (JO 1981, L 252, p. 26, Ediție specială, 11/vol. 3, p. 178) și a devenit parte la aceasta la 21 aprilie 1982.

- 13 În prezent, douăsprezece state membre au devenit părți la Convenția de la Canberra, dintre care șase (Regatul Belgiei, Republica Bulgaria, Republica Federală Germania, Republica Franceză, Republica Polonă și Regatul Unit) înainte de aderarea Uniunii la această convenție și șase (Regatul Spaniei, Republica Elenă, Republica Italiană, Regatul Țărilor de Jos, Republica Finlanda și Regatul Suediei) după această aderare.

Cadrul general de stabilire a unor zone marine protejate

- 14 Cu ocazia sesiunii sale care a avut loc între 24 octombrie și 4 noiembrie 2011, Comisia CAMLR a adoptat măsura de conservare intitulată „Cadrul general de stabilire a unor zone marine protejate”, ale cărei considerente (1) și (6) enunță:

„[Comisia CAMLR],

Amintind aderarea sa la programul de lucru al Comitetului științific, a cărui intenție este de a institui un sistem reprezentativ de zone marine protejate ale Antarcticii (ZMP), care va avea ca scop protejarea biodiversității marine în regiunea în care se aplică convenția și, în conformitate cu decizia luată în 2002 de Summitul mondial privind dezvoltarea durabilă (SMDD), de a crea o rețea reprezentativă de ZMP până în 2012;

[...]

Recunoscând că ZMP ale [Comisiei CAMLR] urmăresc să contribuie la menținerea structurii și a funcției ecosistemului, inclusiv în sectoare situate în afara ZMP, la menținerea capacității de adaptare la schimbările climatice și la reducerea posibilității de invadare a unor specii exogene ca urmare a unor activități antropice.”

- 15 Potrivit punctului 2 din Cadrul general de stabilire a unor zone marine protejate:

„ZMP ale [Comisiei CAMLR] sunt stabilite pe baza celor mai bune dovezi științifice disponibile și contribuie, ținând pe deplin seama de articolul II din [Convenția de la Canberră] în care conservarea include utilizarea rațională, la realizarea următoarelor obiective:

- (i) protecția unor exemple reprezentative de ecosisteme, a biodiversității și a habitatelor marine la o scară care să permită menținerea viabilității lor și a integrității lor pe termen lung;
- (ii) protecția unor procese ecosistemice, a unor habitate și a unor specii-cheie, inclusiv a populațiilor și a stadiilor ciclului vital;
- (iii) stabilirea unor zone de referință științifică pentru urmărirea variabilității naturale și a schimbării pe termen lung sau pentru urmărirea efectelor exploatării și a altor activități antropice asupra resurselor marine vii din Antarctica și a ecosistemelor pe care ele le constituie;
- (iv) protecția zonelor vulnerabile față de impactul unor activități antropice, inclusiv a habitatelor și a caracteristicilor unice, rare sau extrem de diverse din punct de vedere biologic;
- (v) protecția unor caracteristici esențiale pentru funcția ecosistemelor locale;
- (vi) protecția zonelor, pentru a menține reziliența sau capacitatea de adaptare la schimbările climatice.”

Dreptul Uniunii

Poziția multianuală

- 16 Consiliul a adoptat Decizia 13908/1/09 REV 1 din 19 octombrie 2009 privind poziția care urmează să fie adoptată, în numele Uniunii, în cadrul Comisiei CAMLR pentru perioada 2009-2014. Această decizie a fost înlocuită, pentru perioada 2014-2019, de Decizia 10840/14 din 11 iunie 2014 (denumită în continuare „poziția multianuală”).
- 17 Rezultă din articolul 1 din poziția multianuală că normele pe care aceasta le enunță se aplică „atunci când [Comisia CAMLR] este chemată să adopte decizii care au efecte juridice asupra unor chestiuni care țin de politica comună în domeniul pescuitului”.
- 18 Articolul 2 din poziția multianuală prevede că elementele specifice ale poziției care urmează să fie adoptată de Uniune, cu ocazia reuniunii anuale a Comisiei CAMLR, sunt stabilite în conformitate cu modalitățile definite în anexa II la aceasta. Anexa menționată instituie o procedură simplificată potrivit căreia:

„[...] Comisia Europeană transmite Consiliului sau grupurilor de pregătire ale acestuia, cu suficient de mult timp înainte de fiecare reuniune anuală a [Comisiei CAMLR], un document scris care expune în detaliu elementele specifice propuse pentru poziția Uniunii, în vederea examinării și aprobării detaliilor poziției care va fi exprimată în numele Uniunii.

În cazul în care, în cadrul unor reuniuni ulterioare, inclusiv la fața locului, nu se poate ajunge la un acord astfel încât poziția Uniunii să ia în considerare noile elemente, se sesizează Consiliul sau grupurile sale de pregătire cu privire la chestiunea respectivă.”

Regulamentele (CE) nr. 600/2004 și (CE) nr. 601/2004

- 19 Considerentele (4) și (5) ale Regulamentului (CE) nr. 600/2004 al Consiliului din 22 martie 2004 de stabilire a anumitor măsuri tehnice aplicabile activităților de pescuit în zona vizată de Convenția privind conservarea resurselor marine vii ale Antarcticii (JO 2004, L 97, p. 1, Ediție specială, 04/vol. 7, p. 138) *enunță*:
- „(4) Regulamentul (CEE) nr. 3943/90 al Consiliului din 19 decembrie 1990 privind punerea în practică a sistemului de supraveghere și inspecție potrivit articolului XXIV al Convenției [de la Canberra] [JO 1990, L 379, p. 45] și Regulamentul (CE) nr. 66/98 al Consiliului din 18 decembrie 1997 de stabilire a unor măsuri de conservare și control aplicabile activităților de pescuit în Antarctica [JO 1998, L 6, p. 41] transpun unele dintre măsurile tehnice adoptate de către [Comisia CAMLR].
- (5) Adoptarea noilor măsuri de conservare de către [Comisia CAMLR] și actualizarea acelor deja în vigoare de la adoptarea regulamentelor menționate anterior necesită modificarea acestora din urmă.”
- 20 Articolul 1 alineatul (1) din Regulamentul nr. 600/2004 *prevede*:
- „Prezentul regulament stabilește măsurile tehnice referitoare la activitățile navelor de pescuit [ale Uniunii] care capturează și păstrează la bord organisme marine care provin din resursele marine vii din zona specificată în Convenția [de la Canberra].”

- 21 Considerentul (6) al Regulamentului (CE) nr. 601/2004 al Consiliului din 22 martie 2004 de stabilire a unor măsuri de control aplicabile activităților de pescuit în zona care face obiectul Convenției privind conservarea resurselor marine vii ale Antarcticii și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 3943/90, (CE) nr. 66/98 și (CE) nr. 1721/1999 (JO 2004, L 97, p. 16, Ediție specială, 11/vol. 35, p. 35) *prevede*:

„În vederea punerii în aplicare a noilor măsuri de conservare adoptate de [Comisia CAMLR], este necesară abrogarea [Regulamentelor (CE) nr. 3943/90, (CE) nr. 66/98 și (CE) nr. 1721/1999 al Consiliului din 29 iulie 1999 de adoptare a unor măsuri de control referitoare la navele aflate sub pavilionul unor părți necontractante la [C]onvenția [de la Canberra] (JO 1999, L 203, p. 14)] și înlocuirea lor cu un regulament unic care să reunească dispozițiile speciale în domeniul controlului activităților de pescuit care decurg din obligațiile ce revin [Uniunii] ca parte contractantă la convenție.”

- 22 Articolul 1 alineatul (1) din Regulamentul nr. 601/2004 *prevede*:

„Prezentul regulament stabilește principiile generale și condițiile de aplicare de către [Uniune]:

- (a) a măsurilor de control aplicabile navelor de pescuit care arborează pavilionul părților contractante la Convenția [de la Canberra], care operează în zona menționată în [această] convenție din apele situate dincolo de limitele jurisdicțiilor naționale;
- (b) a sistemului de promovare a respectării de către navele părților necontractante la [Convenția de la Canberra] a măsurilor de conservare stabilite de [Comisia CAMLR].”

Regulamentul (UE) nr. 1380/2013

- 23 Considerentul (13) al Regulamentului (UE) nr. 1380/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2013 privind politica comună în domeniul pescuitului, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 1954/2003 și (CE) nr. 1224/2009 ale Consiliului și de abrogare a Regulamentelor (CE) nr. 2371/2002 și (CE) nr. 639/2004 ale Consiliului și a Deciziei 2004/585/CE a Consiliului (JO 2013, L 354, p. 22), menționează:

„În ceea ce privește gestionarea pescuitului, trebuie pusă în aplicare o abordare ecosistemică, impacturile de mediu ale activităților de pescuit ar trebui limitate, iar capturile nedorite ar trebui evitate și reduse în măsura posibilului.”

- 24 Articolul 2 alineatele (1)-(3) din acest regulament *prevede*:

„(1) [Politica comună în domeniul pescuitului (PCP)] garantează că activitățile de pescuit și de acvacultură asigură condiții de mediu sustenabile pe termen lung și sunt gestionate de o manieră consecventă cu obiectivele de realizare de beneficii economice, sociale și de ocupare a forței de muncă și de contribuire la disponibilitatea aprovizionării cu alimente.

(2) PCP aplică abordarea precaută a gestionării pescuitului și urmărește să garanteze că exploatarea resurselor biologice marine vii duce la refacerea și menținerea populațiilor de specii recoltate peste nivelurile care permit obținerea producției maxime sustenabile.

[...]

(3) PCP pune în aplicare abordarea ecosistemică a gestionării pescuitului, pentru a garanta că impacturile negative ale activităților de pescuit asupra ecosistemului marin sunt reduse la minimum și vizează să asigure faptul că activitățile de acvacultură și de pescuit evită degradarea mediului marin.”

25 Articolul 4 alineatul (1) din regulamentul menționat prevede:

„În sensul prezentului regulament, se aplică următoarele definiții:

[...]

9. prin «abordare ecosistemică a gestionării pescuitului» se înțelege o abordare integrată a gestionării pescuitului cu limite valabile din punct de vedere ecologic care urmărește să gestioneze utilizarea resurselor naturale, ținând cont de activitățile de pescuit și de alte activități umane, menținând totodată atât bogăția biologică, cât și procesele biologice necesare pentru păstrarea compoziției, structurii și funcționării habitatelor din ecosistemul afectat, ținând cont de cunoștințele și incertitudinile legate de componentele biotice, abiotice și umane ale ecosistemelor.”

Istoricul litigiului

26 Comisia CAMLR și-a fixat ca obiectiv să instituie o rețea de ZMP în Antarctica, obiectiv care este susținut expres de Uniune.

27 În acest context, în vederea pregătirii participării Uniunii la viitoarele reuniuni anuale ale Comisiei CAMLR, Consiliul a stabilit, în cursul anului 2014, în temeiul articolului 218 alineatul (9) TFUE, poziția multianuală care prevede printre altele o procedură simplificată în vederea luării deciziei de către Consiliu cu privire la poziția care urmează să fie adoptată de Uniune în cadrul Comisiei CAMLR asupra chestiunilor care țin de PCP. Potrivit acestei proceduri, înainte de fiecare reuniune anuală a Comisiei CAMLR, serviciile Comisiei transmit documentele relevante grupurilor de pregătire ale Consiliului. În practică, serviciile Comisiei comunică aceste documente fie grupului de lucru „Pescuit” al Consiliului, fie Comitetului Reprezentanților Permanenți (Coreper).

Cauza C-626/15

28 La 31 august 2015, serviciile Comisiei au transmis grupului de lucru „Pescuit” al Consiliului, întemeindu-se pe procedura simplificată instituită de Consiliu, un document informal (*non-paper*) la care a fost anexat proiectul documentului de reflecție. La paginile 4 și 5 ale acestui document de reflecție, se face referire printre altele la necesitatea de a proteja ecosistemul în Marea Weddell și în special animalele care fac parte din acesta, precum mamiferele marine, pinguinii și păsările marine.

29 Serviciile Comisiei au propus ca documentul de reflecție să fie supus Comitetului științific de pe lângă Comisia CAMLR doar în numele Uniunii, întrucât acest document intra, în opinia lor, în domeniul PCP.

30 Cu ocazia reuniunii sale din 3 septembrie 2015, grupul de lucru al Consiliului a aprobat conținutul documentului de reflecție, dar a considerat că acesta intra mai degrabă în domeniul politicii mediului decât în cel al PCP și că trebuia, în consecință, să fie prezentat în numele Uniunii și al statelor sale membre. Având în vedere această divergență de opinii, s-a decis trimiterea acestei chestiuni la Coreper.

31 Coreper a examinat acest dosar în cursul reuniunii sale din 11 septembrie 2015. După un schimb de opinii, președintele Coreper a constatat că acesta din urmă a aprobat supunerea documentului de reflecție și a decis că acesta trebuia supus Comisiei CAMLR cu ocazia celei de a 34-a reuniuni anuale a acesteia, în numele Uniunii și al statelor sale membre.

- 32 Într-o declarație înscrisă în procesul-verbal al reuniunii din 11 septembrie 2015, Comisia și-a exprimat dezacordul asupra acestui din urmă aspect. Aceasta a indicat că este pregătită să supună documentul de reflecție Comisiei CAMLR în numele Uniunii și al statelor sale membre, după cum a decis Coreper, dar că își rezervă dreptul de a formula o acțiune în justiție.
- 33 Prin cererea introductivă din 23 noiembrie 2015, Comisia a introdus o acțiune în anulare a deciziei din 2015, în măsura în care prin aceasta se aprobă ca documentul de reflecție să fie supus Comisiei CAMLR în numele Uniunii și al statelor sale membre.

Cauza C-659/16

- 34 La 30 august 2016, serviciile Comisiei au transmis, întemeindu-se din nou pe procedura simplificată, un document informal (*non-paper*) grupului de lucru „Pescuit” al Consiliului. La 6 septembrie 2016, acest document a fost completat cu trei proiecte de propunere de creare sau de susținere a creării de ZMP în Antarctica, și anume ZMP în Marea Weddell, o ZMP în Marea Ross și o ZMP în Antarctica de Est, precum și cu un proiect de creare a unui ansamblu de zone speciale destinate studiului științific al spațiului maritim în cauză, al schimbărilor climatice și al retragerii platformelor glaciare (denumite în continuare „măsurile avute în vedere”).
- 35 Serviciile Comisiei au propus ca măsurile avute în vedere să fie supuse Comisiei CAMLR doar în numele Uniunii, întrucât aceste măsuri țineau, în opinia sa, de PCP. Pentru a respecta termenele în care propunerile pot fi supuse reuniunii anuale a Comisiei CAMLR, Comisia a adresat în paralel măsurile menționate secretariatului Comisiei CAMLR, în numele Uniunii.
- 36 Cu ocazia reuniunilor sale din 15 septembrie și 22 septembrie 2016, grupul de lucru „Pescuit” al Consiliului a examinat conținutul măsurilor avute în vedere. Acesta a considerat că ele intrau în domeniul politicii mediului, iar nu în cel al PCP, astfel încât, pe de o parte, ele trebuiau să fie supuse Comisiei CAMLR în numele Uniunii și al statelor sale membre și, pe de altă parte, ele nu puteau fi aprobate în cadrul procedurii simplificate instituite de Consiliu, aceasta fiind limitată doar la chestiunile referitoare la PCP. Dosarul a fost ulterior transmis Coreper, apoi Consiliului.
- 37 La 10 octombrie 2016, la Luxemburg, cu ocazia celei de a 3 487-a sesiuni, Consiliul a aprobat supunerea măsurilor avute în vedere Comisiei CAMLR, în numele Uniunii și al statelor sale membre. În plus, Consiliul a decis că aceste măsuri stabileau poziția care trebuia să fie luată de Uniune cu ocazia celei de a 35-a reuniuni anuale a Comisiei CAMLR.
- 38 Într-o declarație înscrisă în procesul-verbal al acestei reuniuni, Comisia a insistat asupra faptului că măsurile menționate intrau în domeniul competenței exclusive a Uniunii în materia conservării resurselor biologice ale mării, menționat la articolul 3 alineatul (1) litera (d) TFUE, și că nu era, așadar, justificată supunerea lor în numele Uniunii și al statelor sale membre.
- 39 În cursul anului 2016, cu ocazia celei de a 35-a reuniuni anuale a acesteia, Comisia CAMLR a decis să dea curs la două dintre măsurile prezentate și susținute de Uniune, și anume stabilirea unei ZMP în Marea Ross și crearea mai multor zone speciale destinate studiului științific al spațiului maritim în cauză, al schimbărilor climatice și al retragerii platformelor glaciare. În plus, Comisia CAMLR a decis continuarea discuțiilor asupra celorlalte două propuneri ale Uniunii.
- 40 Prin cererea introductivă din 20 decembrie 2016, Comisia a introdus o acțiune în anulare a deciziei din 2016, în măsura în care prin aceasta se aprobă ca măsurile avute în vedere să fie supuse Comisiei CAMLR, cu ocazia celei de a 35-a reuniuni anuale a acestui organism, în numele Uniunii și al statelor sale membre.

Procedura în fața Curții și concluziile părților

- 41 În cauza C-626/15, Comisia solicită Curții:
- anularea deciziei din 2015, în măsura în care se aprobă supunerea documentului de reflecție Comisiei CAMLR în numele Uniunii și al statelor sale membre, și
 - obligarea Consiliului la plata cheltuielilor de judecată.
- 42 În ceea ce îl privește, Consiliul solicită Curții:
- respingerea acțiunii ca inadmisibilă și, în orice caz, ca nefondată și
 - obligarea Comisiei la plata cheltuielilor de judecată.
- 43 Prin deciziile din 7 aprilie, 14 aprilie, 29 aprilie, 2 mai și 3 mai 2016, președintele Curții a autorizat, în primul rând, Republica Federală Germania, în al doilea rând, Regatul Spaniei și Regatul Țărilor de Jos, în al treilea rând, Republica Franceză și Republica Finlanda, în al patrulea rând, Republica Portugheză și, în al cincilea rând, Republica Elenă, Regatul Suediei, precum și Regatul Unit să intervină în susținerea Consiliului în această cauză.
- 44 În memoriul în duplică, Consiliul a solicitat, în temeiul articolului 60 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Curții, soluționarea cauzei de către Marea Cameră.
- 45 Prin decizia președintelui Curții din 10 februarie 2017, procedura în cauza C-626/15 a fost suspendată până la închiderea fazei scrise în cauza C-659/16.
- 46 În cauza C-659/16, Comisia solicită Curții:
- anularea deciziei din 2016, în măsura în care se aprobă supunerea măsurilor avute în vedere Comisiei CAMLR cu ocazia celei de a 35-a reuniuni anuale a acestui organism în numele Uniunii și al statelor sale membre, și
 - obligarea Consiliului la plata cheltuielilor de judecată.
- 47 În ceea ce îl privește, Consiliul solicită Curții:
- respingerea acțiunii ca nefondată și
 - obligarea Comisiei la plata cheltuielilor de judecată.
- 48 Printr-o decizie din 25 aprilie 2017, președintele Curții a autorizat Regatul Belgiei, Republica Federală Germania, Republica Elenă, Regatul Spaniei, Republica Franceză, Marele Ducat al Luxemburgului, Regatul Țărilor de Jos, Republica Portugheză, Republica Finlanda, Regatul Suediei, precum și Regatul Unit să intervină în susținerea concluziilor Consiliului în această cauză.
- 49 Prin decizia președintelui Curții din 10 februarie 2017, cauzele C-626/15 și C-659/16 au fost conexate pentru buna desfășurare a fazei orale a procedurii, precum și în vederea pronunțării hotărârii.
- 50 După închiderea procedurii scrise, la 16 septembrie 2016, Consiliul a solicitat, la 16 noiembrie 2016, invocând articolul 128 alineatul (2) din Regulamentul de procedură, să fie autorizat să depună, în cauza C-626/15, trei elemente de probă noi, și anume o notă privind stabilirea poziției Uniunii pentru cea de a 35-a reuniune anuală a Comisiei CAMLR în ceea ce privește măsurile avute în vedere, textul poziției astfel adoptate și o declarație a Comisiei care se raportează la aceasta.

- 51 Prin decizia președintelui Curții din 10 ianuarie 2017, după ascultarea avocatului general, cele trei elemente de probă noi depuse după închiderea fazei scrise a procedurii au fost admise în procedura privind cauza C-626/15.

Cu privire la cererea de redeschidere a procedurii orale

- 52 Printr-o scrisoare primită la grefa Curții la 27 iunie 2018, Consiliul a solicitat redeschiderea procedurii orale. În susținerea cererii sale, Consiliul arată în esență că argumentul expus de avocatul general în concluzii, în legătură cu o pretinsă exercitare integrală a competenței Uniunii în materie de mediu la adoptarea deciziilor din 2015 și din 2016, nu fusese invocat de Comisie nici în înscrisurile sale, nici în cursul ședinței, acest argument nefiind, în fond, dezbătut între părți în cursul acesteia.
- 53 În această privință, trebuie amintit că, în conformitate cu articolul 83 din Regulamentul de procedură, Curtea poate oricând să dispună, după ascultarea avocatului general, redeschiderea fazei orale a procedurii, în special atunci când cauza trebuie soluționată pe baza unui argument care nu a fost pus în discuția părților sau a persoanelor interesate prevăzute la articolul 23 din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene [a se vedea în acest sens Hotărârea din 26 septembrie 2018, *Belastingdienst/Toeslagen* (efectul suspensiv al apelului), C-175/17, EU:C:2018:776, punctul 20].
- 54 În speță, Curtea consideră, după ascultarea avocatului general, că cauza nu trebuie soluționată în temeiul unui argument care nu a fost dezbătut în fața sa.
- 55 În consecință, cererea privind redeschiderea procedurii orale trebuie respinsă.

Cu privire la acțiuni

Cu privire la admisibilitatea acțiunii în cauza C-626/15

Argumentația părților

- 56 Consiliul, susținut de Republica Federală Germania, de Republica Elenă, de Regatul Spaniei, de Republica Franceză, de Republica Finlanda, de Regatul Suediei și de Regatul Unit, contestă admisibilitatea acțiunii aflate la originea cauzei C-626/15, pentru motivul că decizia din 2015 nu constituie un act atacabil.
- 57 Consiliul arată, pe de o parte, că această decizie nu a fost adoptată de o instituție, ci de Coreper, care nu dispune de o putere decizională proprie. Pe de altă parte, decizia menționată nu ar fi de natură să „producă efecte juridice”, în sensul articolului 263 TFUE, în măsura în care ar privi aprobarea unui simplu document de reflecție care vizează obținerea avizelor în legătură cu stabilirea unei ZMP în Marea Weddell. Aceeași decizie nu ar putea fi calificată drept aprobare a unei poziții a Uniunii, în sensul articolului 218 alineatul (9) TFUE, întrucât o astfel de calificare ar presupune că organismul internațional în discuție urmează să adopte un act care produce efecte juridice. Or, în speță, conținutul precis al propunerii de stabilire a unei ZMP în Marea Weddell nu era încă cunoscut atunci când a fost adoptată decizia din 2015 și nu era cert că o astfel de propunere urma să fie formulată.
- 58 Comisia apreciază, în ceea ce o privește, că acțiunea introdusă în cauza C-626/15 este admisibilă. Astfel, decizia din 2015 ar fi imputabilă Consiliului, care este o instituție. În plus, aceasta ar urmări să producă efecte juridice în măsura în care ar constrânge Comisia să depună documentul de reflecție în numele Uniunii și al statelor sale membre, iar nu doar în numele Uniunii. În fond, aceasta ar constitui o luare de poziție, în sensul articolului 218 alineatul (9) TFUE.

Aprecierea Curții

- 59 Potrivit unei jurisprudențe constante, constituie un act atacabil, în sensul articolului 263 TFUE, orice decizie adoptată de o instituție, un organ, un oficiu sau o agenție a Uniunii, indiferent de natura sau de forma sa, care urmărește să producă efecte juridice (a se vedea în special Hotărârea din 28 aprilie 2015, Comisia/Consiliul, C-28/12, EU:C:2015:282, punctul 14).
- 60 Mai întâi, potrivit articolului 240 alineatul (1) TFUE, Coreper este constituit din reprezentanții permanenți ai guvernelor statelor membre ale Uniunii și răspunde de pregătirea lucrărilor Consiliului și de executarea mandatelor care îi sunt încredințate de către acesta. Astfel, trebuie să se constate că autorii tratatului au intenționat să facă din Coreper un organ auxiliar al Consiliului care își asumă, pentru acesta din urmă, sarcini de pregătire și de executare (a se vedea în acest sens Hotărârea din 19 martie 1996, Comisia/Consiliul, C-25/94, EU:C:1996:114, punctele 25 și 26).
- 61 Or, deși funcția de pregătire a lucrărilor și de executare a mandatelor Consiliului nu abilitază Coreper să exercite puterea decizională care revine, potrivit tratatelor, Consiliului (a se vedea în acest sens Hotărârea din 19 martie 1996, Comisia/Consiliul, C-25/94, EU:C:1996:114, punctul 27), nu este mai puțin adevărat că, întrucât Uniunea este o uniune de drept, un act adoptat de Coreper trebuie să poată fi supus unui control de legalitate atunci când el vizează, ca atare, să producă efecte juridice și iese, prin urmare, din cadrul acestei funcții de pregătire și de executare.
- 62 În continuare, în ceea ce privește determinarea efectelor pe care urmărește să le producă decizia din 2015, potrivit unei jurisprudențe constante, trebuie să se aibă în vedere substanța sa, care trebuie să fie apreciată în funcție de criterii obiective, precum contextul în care actul menționat a fost adoptat, conținutul său și intenția autorului său, cu condiția ca aceasta din urmă să poată fi determinată în mod obiectiv (a se vedea în acest sens Hotărârea din 17 iulie 2008, Athinaiki Techniki/Comisia, C-521/06 P, EU:C:2008:422, punctul 42).
- 63 În această privință, în ceea ce privește, în primul rând, contextul deciziei din 2015, trebuie să se constate că aceasta a fost adoptată pentru a convinge Comisia CAMLR să stabilească o ZMP în Marea Weddell.
- 64 În al doilea rând, în ceea ce privește conținutul deciziei menționate, este necesar să se arate că, decidând să supună documentul de reflecție în numele Uniunii și al statelor sale membre, Coreper a obligat Comisia să nu se abată de la această poziție în exercitarea competenței sale de reprezentare externă a Uniunii cu ocazia participării la cea de a 34-a reuniune anuală a Comisiei CAMLR.
- 65 În al treilea rând, în ceea ce privește intenția autorului actului, rezultă din procesul-verbal al reuniunii Coreper din 11 septembrie 2015, care constituie un element care permite să se determine în mod obiectiv această intenție, că decizia din 2015 avea ca obiectiv să stabilească definitiv poziția Consiliului și, prin urmare, a Uniunii, în ceea ce privește supunerea documentului de reflecție Comisiei CAMLR în numele Uniunii și al statelor sale membre, iar nu doar în numele Uniunii.
- 66 Având în vedere ceea ce precedă, decizia din 2015 urmărea într-adevăr să producă efecte juridice și constituie, așadar, un act atacabil.
- 67 În aceste condiții, excepția de inadmisibilitate ridicată de Consiliu în cauza C-626/15 trebuie respinsă.

Cu privire la fond

- 68 În susținerea fiecăreia dintre acțiunile sale, Comisia invocă aceleași două motive. Primul, prezentat cu titlu principal, este întemeiat pe faptul că deciziile din 2015 și din 2016 (denumite în continuare împreună „deciziile atacate”) ar fi fost adoptate cu încălcarea competenței exclusive pe care articolul 3

alineatul (1) litera (d) TFUE o atribuie Uniunii în domeniul conservării resurselor biologice ale mării. Al doilea motiv, prezentat cu titlu subsidiar, este întemeiat pe faptul că aceste decizii ar fi fost adoptate cu încălcarea competenței exclusive de care Uniunea ar dispune în acest sens potrivit articolului 3 alineatul (2) TFUE.

Cu privire la primul motiv, întemeiat pe încălcarea articolului 3 alineatul (1) litera (d) TFUE

– Argumentația părților

- 69 Comisia susține că documentul de reflecție și măsurile avute în vedere ar fi trebuit să fie supuse Comisiei CAMLR doar în numele Uniunii, iar nu în numele Uniunii și al statelor sale membre, întrucât acestea țin în întregime sau, în orice caz, cu titlu principal de competența exclusivă pe care Uniunea o deține, potrivit articolului 3 alineatul (1) litera (d) TFUE, în domeniul conservării resurselor biologice ale mării.
- 70 În susținerea motivului său, Comisia arată, pe de o parte, că această competență privește nu numai măsurile de conservare adoptate în vederea protejării posibilităților de pescuit, ci toate măsurile de conservare a resurselor biologice ale mării. Astfel, referința la PCP, cuprinsă la articolul 3 alineatul (1) litera (d) TFUE, ar trebui să fie înțeleasă ca urmărind să sublinieze că conservarea resurselor biologice ale mării constituie o competență specială în cadrul celei mai generale pe care o deține Uniunea în materie de pescuit, iar nu ca limitând competența exclusivă care decurge din această dispoziție doar la măsurile de conservare a resurselor biologice ale mării luate în cadrul acestei din urmă politici.
- 71 Pe de altă parte, deși crearea unei ZMP răspunde în parte unor preocupări legate de mediu, această împrejurare nu ar fi suficientă pentru a considera că o măsură de această natură ține de politica de mediu. Dat fiind că articolul 11 TFUE prevede că cerințele de protecție a mediului trebuie integrate în definirea și punerea în aplicare a politicilor și a acțiunilor Uniunii, simplul fapt că o măsură urmărește un obiectiv sau are o componentă în legătură cu protecția mediului nu ar implica în mod necesar că această măsură ține de competența partajată între Uniune și statele sale membre în materia mediului. Astfel, ar trebui și ca centrul de gravitate al acestei măsuri să se situeze de partea politicii de mediu. Or, în speță, centrul de gravitate al documentului de reflecție, precum și al măsurilor avute în vedere și, prin urmare, cel al deciziilor atacate s-ar înclina către competența exclusivă pe care o deține Uniunea în materia conservării resurselor biologice ale mării.
- 72 În orice caz, chiar presupunând că această competență exclusivă este limitată doar la măsurile de protecție care intră sub incidența PCP, și anume la măsurile care vizează protejarea posibilităților de pescuit, documentul de reflecție și măsurile avute în vedere ar ține totuși de o astfel de competență, întrucât, astfel cum precizează Regulamentul nr. 1380/2013, PCP menționată este întemeiată pe o abordare ecosistemică.
- 73 Consiliul, precum și ansamblul statelor membre interveniente susțin că primul motiv nu este fondat. Astfel, expresia „în cadrul [PCP]”, utilizată la articolul 3 alineatul (1) litera (d) TFUE, ar urmări limitarea competenței exclusive, deținută de Uniune în acest cadru, doar la măsurile de conservare adoptate pentru protejarea speciilor vizate de pescuit. Or, deși documentul de reflecție și măsurile avute în vedere aveau, desigur, ca obiectiv adoptarea de măsuri de conservare, acestea din urmă ar ține totuși nu de domeniul pescuitului, ci de cel al protecției mediului care, el însuși, ține de o competență pe care Uniunea o partajează cu statele membre.
- 74 În subsidiar, unele dintre statele membre interveniente arată că documentul de reflecție și măsurile avute în vedere țin de competența pe care, în conformitate cu articolul 4 alineatul (3) TFUE, Uniunea și statele membre o pot exercita în paralel în materia cercetării și că, în acest sens, ele trebuiau să fie supuse Comisiei CAMLR în numele Uniunii și al statelor sale membre.

– *Aprecierea Curții*

- 75 Cu titlu introductiv, deși deciziile atacate se limitează la a preciza că documentul *de reflecție și măsurile avute în vedere trebuie să fie supuse Comisiei CAMLR în numele Uniunii și al statelor sale membre, nu este mai puțin adevărat că, în măsura în care ele aprobă, fără modificări, conținutul acestui document și al acestor măsuri, competența de a adopta astfel de decizii este determinată de natura și de conținutul documentului menționat și al măsurilor menționate, precum și de scopul lor și de contextul în care acestea se înscriu.*
- 76 Astfel, trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante, pentru identificarea competenței la care trebuie să se raporteze deciziile, este necesar să se precizeze temeiul juridic pertinent ținându-se seama de elemente obiective, printre care figurează contextul, conținutul și obiectivele urmărite de deciziile în cauză (Hotărârea din 18 decembrie 2014, Regatul Unit/Consiliul, C-81/13, EU:C:2014:2449, punctul 35).
- 77 În plus, potrivit unei jurisprudențe constante, dacă examinarea unui act al Uniunii demonstrează că acesta urmărește mai multe finalități sau că are mai multe componente și dacă una dintre aceste finalități sau dintre aceste componente poate fi identificată ca fiind principală sau preponderentă, iar celelalte nu sunt decât accesorii, acest act trebuie să aibă un temei juridic unic, și anume temeiul impus de acea finalitate sau de acea componentă principală [a se vedea în acest sens Hotărârea din 24 iunie 2014, Parlamentul/Consiliul, C-658/11, EU:C:2014:2025, punctul 43 și jurisprudența citată, precum și Hotărârea din 4 septembrie 2018, Comisia/Consiliul (Acord cu Kazahstanul), C-244/17, EU:C:2018:662, punctul 37 și jurisprudența citată].
- 78 Un act al Uniunii poate fi întemeiat simultan pe mai multe temeiuri juridice doar cu titlu excepțional, și anume atunci când acest act urmărește simultan mai multe finalități sau cuprinde mai multe componente care sunt legate în mod indisociabil, fără ca vreuna să fie accesorie în raport cu cealaltă (a se vedea în acest sens Hotărârea din 11 septembrie 2003, Comisia/Consiliul, C-211/01, EU:C:2003:452, punctul 40).
- 79 În speță, toate părțile sunt de acord că documentul de reflecție și măsurile avute în vedere pot intra sub incidența mai multor domenii de competență ale Uniunii. În schimb, acestea au puncte de vedere diferite cu privire la determinarea temeiului juridic care trebuia luat în considerare la adoptarea deciziilor atacate. În consecință, trebuie să se aplice documentului de reflecție și măsurilor avute în vedere jurisprudența amintită la punctele 76-78 din prezenta hotărâre.
- 80 În această privință, Comisia susține că finalitatea și componenta principale ale documentului de reflecție și ale măsurilor avute în vedere țin de competența exclusivă pe care o deține Uniunea în materia conservării resurselor biologice ale mării în cadrul PCP, în conformitate cu articolul 3 alineatul (1) litera (d) TFUE. Astfel, această dispoziție ar acoperi adoptarea oricărui document sau a oricărei măsuri care vizează conservarea unor resurse legate de mare, indiferent de obiectivul urmărit.
- 81 În consecință, pentru a determina dacă motivul menționat este fondat, se impune, într-o primă etapă, să se precizeze întinderea competenței exclusive a Uniunii în materia conservării resurselor biologice ale mării potrivit articolului 3 alineatul (1) litera (d) TFUE, apoi, într-o a doua etapă, să se determine dacă, astfel cum susține Comisia, finalitatea și componenta exclusive sau principale ale documentului de reflecție și ale măsurilor avute în vedere intră sub incidența acestui domeniu de competență.
- 82 În ceea ce privește, în primul rând, întinderea competenței exclusive pe care o deține Uniunea potrivit articolului 3 alineatul (1) litera (d) TFUE menționat, trebuie amintit că această dispoziție prevede că respectiva competență privește conservarea resurselor biologice ale mării „în cadrul [PCP]”.

- 83 Or, atribuind acestor termeni sensul lor obișnuit, trebuie să se considere că doar conservarea resurselor biologice ale mării asigurată în cadrul PCP și, așadar, indisociabilă de aceasta, este vizată la articolul 3 alineatul (1) litera (d) TFUE.
- 84 Prin urmare, numai în măsura în care conservarea resurselor biologice ale mării este urmărită într-un astfel de cadru, aceasta din urmă ține de competența exclusivă a Uniunii și este, în consecință, astfel cum enunță explicit articolul 4 alineatul (2) litera (d) TFUE, exclusă din competența pe care Uniunea și statele sale membre o partajează în domeniile agriculturii și pescuitului.
- 85 Această concluzie este confirmată de geneza articolului 3 alineatul (1) litera (d) TFUE.
- 86 Astfel, trebuie amintit că, inițial, tratatele prevedeau, printre competențele Uniunii, instituirea unei politici agricole comune care să cuprindă pescuitul, fără menționarea, în mod autonom, a conservării resurselor mării. În cadrul acestei competențe, Uniunea a adoptat, la 20 octombrie 1970, Regulamentul (CEE) nr. 2141/70 al Consiliului din 20 octombrie 1970 privind instituirea unei politici structurale comune în sectorul pescuitului (JO 1970, L 236, p. 1), al cărui articol 5 a abilitat în mod specific Consiliul să adopte măsuri de conservare a resurselor piscicole. Această abilitare a fost apoi reluată în Actul privind condițiile de aderare a Regatului Danemarcei, a Irlandei și a Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord (JO 1972, L 73, p. 14), în legătură cu care Curtea a considerat că, la capătul perioadei de tranziție prevăzute de acest act, statele membre ar înceta să fie competente pentru acest domeniu (a se vedea în acest sens Hotărârea din 14 iulie 1976, Kramer și alții, 3/76, 4/76 și 6/76, EU:C:1976:114, punctul 40, precum și Hotărârea din 5 mai 1981, Comisia/Regatul Unit, 804/79, EU:C:1981:93, punctele 17 și 27).
- 87 În ceea ce privește, în al doilea rând, determinarea finalității și a componentei exclusive sau principale ale documentului de reflecție și ale măsurilor avute în vedere, astfel cum s-a amintit la punctul 76 din prezenta hotărâre, aceasta trebuie să se întemeieze pe elemente obiective, susceptibile de control jurisdicțional, și anume contextul, conținutul și obiectivele urmărite de deciziile în discuție.
- 88 În ceea ce privește, *primo*, contextul, dat fiind că documentul de reflecție și măsurile avute în vedere sunt destinate să fie supuse Comisiei CAMLR, trebuie să se examineze misiunile încredințate acestui organism internațional prin Convenția de la Canberra, precum și drepturile și obligațiile statelor reprezentate în cadrul acestei comisii.
- 89 În această privință, rezultă, desigur, din articolul IX din Convenția de la Canberra coroborat cu articolul II din aceasta că un anumit număr de misiuni încredințate Comisiei CAMLR privesc conservarea resurselor marine vii ale Antarcticii care fac obiectul unei exploatare piscicole.
- 90 Cu toate acestea, mai întâi, paragraful introductiv al preambulului la convenția menționată precizează că aceasta din urmă a fost adoptată în considerarea importanței salvagădării mediului înconjurător și a protejării integrității ecosistemului mărilor din jurul Antarcticii.
- 91 În continuare, domeniul de aplicare al Convenției de la Canberra nu se limitează doar la resursele legate de pescuit, ci se extinde, potrivit articolului 1 alineatele (1) și (2) din această convenție, la toate organismele vii care fac parte din ecosistemul marin antarctic, inclusiv păsările.
- 92 În plus, articolul V alineatul (2) din Convenția de la Canberra prevede că părțile contractante care nu sunt părți la Tratatul privind Antarctica trebuie să respecte măsurile convenite în cadrul acestui tratat în favoarea conservării faunei și florei antarctice și alte măsuri recomandate de părțile consultative la tratatul menționat în exercitarea responsabilităților lor privind protejarea mediului antarctic de toate formele de ingerință umană dăunătoare, ceea ce depășește în mod clar obligațiile asumate în mod normal în cadrul unui acord de gestionare a activităților de pescuit.

- 93 În sfârșit, trebuie arătat că cadrul general de stabilire a unor zone marine protejate nu atribuie acestora, ca finalitate principală, pescuitul sau conservarea resurselor piscicole. În schimb, pe de o parte, rezultă din considerentele (1) și (6) ale acestui cadru că ZMP susceptibile să fie create de Comisia CAMLR au ca obiective menținerea „biodiversității marine”, „a structurii și a funcției ecosistemului” și a „capacității de adaptare [a acestuia] la schimbările climatice”, precum și reducerea „posibilității de invadare a unor specii exogene ca urmare a unor activități antropice”. Pe de altă parte, punctul 2 din cadrul amintit, care urmărește să precizeze obiectivele menționate, precizează că ZMP trebuie să contribuie la realizarea „protecției” unor exemple reprezentative de ecosisteme, a biodiversității și a habitatelor marine la o scară care să permită menținerea viabilității lor și a integrității lor pe termen lung”, a „protecției” unor procese ecosistemice, a unor habitate și a unor specii-cheie”, a „protecției” zonelor vulnerabile față de impactul unor activități antropice” sau a „protecției” unor caracteristici esențiale pentru funcția ecosistemelor locale”.
- 94 Rezultă de aici nu numai că Comisia CAMLR este abilitată să adopte diferite măsuri care țin de politica mediului, ci și că o astfel de protecție reprezintă finalitatea și componenta principale ale acestor măsuri.
- 95 În ceea ce privește, *secundo*, conținutul documentului de reflecție și al măsurilor avute în vedere, pe de o parte, astfel cum a arătat avocatul general la punctul 94 din concluzii, acest conținut pune accentul, desigur, pe reglementarea activităților navelor de pescuit. Cu toate acestea, după cum rezultă din cuprinsul punctelor 5.3 și 5.4 din propunerea de creare a unei ZMP în Marea Weddell, al punctelor 3 și 7 din propunerea de creare a unei ZMP în Marea Ross, precum și din paragraful introductiv și din cuprinsul punctului 10 din propunerea de creare a unor zone speciale destinate studiului științific al spațiului maritim în cauză, al schimbărilor climatice și al retragerii platformelor glaciare, această reglementare urmărește să instituie o interdicție parțială, dar importantă a pescuitului, acesta din urmă fiind autorizat doar în mod excepțional, în scopul conservării ecosistemelor în cauză sau, în ceea ce privește ultima măsură, în scopul de a permite studiul impactului schimbărilor climatice asupra ecosistemului marin vizat de această măsură. Prin urmare, posibilitățile de pescuit foarte limitate prevăzute în zonele vizate de măsurile și de documentul de reflecție menționate mai sus sunt justificate în mod exclusiv de considerații legate de mediu.
- 96 Pe de altă parte, anumite dispoziții ale documentului de reflecție și ale măsurilor avute în vedere, cum ar fi punctul 5.5 din propunerea de creare a unei ZMP în Marea Weddell, punctul 10 din propunerea de creare a unei ZMP în Marea Ross și punctul 14 din propunerea de creare a unor zone speciale destinate studiului științific al spațiului maritim în cauză, al schimbărilor climatice și al retragerii platformelor glaciare, interzic de asemenea depozitarea sau deversarea deșeurilor și nu privesc, așadar, ca atare, reglementarea activităților navelor de pescuit.
- 97 În consecință, deși documentul de reflecție și măsurile avute în vedere au, desigur, ca obiect să reglementeze activitățile navelor de pescuit și depășesc, așadar, prin conținutul lor, protecția mediului, aceasta din urmă constituie totuși componenta lor principală.
- 98 În ceea ce privește, *tertio*, obiectivele urmărite de documentul de reflecție și de măsurile avute în vedere, rezultă atât din considerentele acestora, cât și din dispozițiile lor că documentul menționat și măsurile menționate urmăresc conservarea, studiul și protejarea ecosistemelor, a biodiversității și a habitatelor în Antarctica, precum și combaterea efectelor dăunătoare ale schimbărilor climatice asupra acestei regiuni extrem de importante pentru climatul mondial. Astfel, speciile animale pe care aceste măsuri urmăresc să le protejeze nu se limitează la cele care fac obiectul unui pescuit comercial, ci includ printre altele, astfel cum menționează paginile 4 și 5 din documentul de reflecție, punctul 3.1 litera (b) din propunerea de creare a unei ZMP în Marea Weddell și punctul 3 litera (i) din propunerea de creare a unei ZMP în Marea Ross, anumite păsări și mamifere marine.

- 99 Astfel, obiectivele urmărite de documentul de reflecție și de măsurile avute în vedere, care contribuie la realizarea mai multora dintre obiectivele politicii Uniunii în materie de mediu, enunțate la articolul 191 alineatul (1) TFUE, confirmă concluziile expuse la punctele 94 și 97 din prezenta hotărâre.
- 100 Rezultă din ceea ce precedă că, spre deosebire de ceea ce susține Comisia, pescuitul apare ca fiind doar o finalitate accesorie a documentului de reflecție și a măsurilor avute în vedere. Dat fiind că acest document și aceste măsuri au ca finalitate și drept componentă principală protecția mediului, trebuie să se constate că deciziile atacate nu țin de competența exclusivă a Uniunii, consacrată la articolul 3 alineatul (1) litera (d) TFUE, ci de competența pe care aceasta o partajează, în principiu, cu statele membre în materia protecției mediului potrivit articolului 4 alineatul (2) litera (e) TFUE.
- 101 Această concluzie nu poate fi repusă în discuție de împrejurarea că, potrivit articolului 11 TFUE, cerințele de protecție a mediului trebuie integrate în definirea și în punerea în aplicare a politicilor și a acțiunilor Uniunii, inclusiv a PCP. Astfel, deși Uniunea trebuie să se conformeze acestei dispoziții atunci când își exercită una dintre competențe, nu este mai puțin adevărat că politica mediului este menționată în mod explicit în tratate ca reprezentând un domeniu de competență autonom și că, în consecință, atunci când finalitatea și componenta principale ale unei măsuri au legătură cu acest domeniu de competență, respectiva măsură trebuie să fie de asemenea considerată ca ținând de domeniul de competență menționat [a se vedea în acest sens Avizul 2/00 (Protocolul de la Cartagena privind biosecuritatea) din 6 decembrie 2001, EU:C:2001:664, punctele 34 și 42-44].
- 102 De asemenea, deși Uniunea poate, desigur, integra în PCP elemente destinate să pună în aplicare această politică în cadrul unei abordări ecosistemice care să vizeze minimizarea impacturilor negative ale activităților de pescuit asupra ecosistemului marin și evitarea degradării, din cauza acestor activități, a mediului marin, astfel cum se evidențiază în considerentul (13) al Regulamentului nr. 1380/2013, precum și la articolul 2 alineatul (3) și la articolul 4 din acest regulament, o astfel de abordare urmărește un obiectiv mult mai limitat decât cele urmărite de documentul de reflecție și de măsurile avute în vedere, expuse la punctul 98 din prezenta hotărâre, și nu poate, așadar, să justifice integrarea acestor măsuri în PCP.
- 103 Având în vedere ceea ce precedă, primul motiv trebuie respins în totalitate ca nefondat.

Cu privire la al doilea motiv, invocat cu titlu subsidiar, întemeiat pe încălcarea articolului 3 alineatul (2) TFUE

– Argumentația părților

- 104 În subsidiar, Comisia arată că, în ipoteza în care supunerea documentului de reflecție și a măsurilor avute în vedere Comisiei CAMLR nu ar intra în competența Uniunii prevăzută la articolul 3 alineatul (1) litera (d) TFUE, Uniunea ar fi trebuit totuși să propună acest document și aceste măsuri doar în numele său în temeiul articolului 3 alineatul (2) TFUE.
- 105 În această privință, Comisia amintește că, potrivit articolului 3 alineatul (2) TFUE, Uniunea dispune de o competență exclusivă pentru încheierea unui acord internațional, atât timp cât acest acord ar putea aduce atingere normelor comune sau ar putea modifica domeniul de aplicare al acestora. Or, această competență nu ar privi doar încheierea acordurilor internaționale, ci și, precum în speță, adoptarea unor măsuri de executare de către organismele stabilite potrivit acestora. Prin urmare, presupunând că participarea la votul care trebuie să conducă la adoptarea, în cadrul Comisiei CAMLR, a măsurilor avute în vedere ține de o competență partajată, aceasta din urmă ar deveni exclusivă pentru două motive. Pe de o parte, măsurile menționate ar contrazice poziția multianuală potrivit căreia pozițiile în cadrul acestui organism internațional trebuie să fie adoptate de Uniune pe cont propriu. Pe de altă parte, instituirea ZMP și a zonelor de cercetare speciale propuse ar fi susceptibilă să aducă atingere mai multor norme cuprinse în Regulamentele nr. 600/2004 și nr. 601/2004.

- 106 În plus, Comisia apreciază că Consiliul a considerat în mod eronat că o competență partajată determină în mod necesar o acțiune externă mixtă a Uniunii și a statelor sale membre. În realitate, potrivit Comisiei, Consiliul refuză să respecte faptul că, într-un presupus domeniu de competență partajată, Uniunea poate să acționeze efectiv singură și poate să procedeze astfel prin aplicarea procedurii decizionale prevăzute de tratate.
- 107 În memoriul în apărare, Consiliul, susținut de toate statele membre interveniente, arată, pe de o parte, că măsurile avute în vedere, dacă ar urma să fie adoptate, nu sunt susceptibile să aducă atingere conținutului poziției multianuale, întrucât, astfel cum rezultă din articolul 1 și din punctul 2 din anexa I la aceasta, domeniul de aplicare al respectivei poziții multianuale a fost limitat intenționat de Consiliu la chestiunile care țin de PCP. Or, măsurile avute în vedere nu ar ține de această politică.
- 108 În ceea ce privește argumentul expus de Comisie cu privire la cele două regulamente evocate, acesta nu ar îndeplini cerințele de probă care rezultă din jurisprudența Curții. Astfel, după cum a apreciat Curtea în Hotărârea din 4 septembrie 2014, Comisia/Consiliul (C-114/12, EU:C:2014:2151, punctul 75), revine părții care se prevalează de caracterul exclusiv al competenței externe a Uniunii sarcina de a prezenta proba în acest sens. Or, Comisia nu ar fi prezentat un element de natură să stabilească caracterul exclusiv al competenței externe a Uniunii de care aceasta se prevalează în temeiul articolului 3 alineatul (2) TFUE. În orice caz, măsurile avute în vedere nu ar conține nicio dispoziție susceptibilă să aducă atingere aplicării Regulamentelor nr. 600/2004 și nr. 601/2004, întrucât acestea din urmă ar privi activitățile de pescuit, iar nu, precum în speță, activitățile de conservare a resurselor biologice.
- 109 În sfârșit, în ceea ce privește argumentul potrivit căruia Consiliul ar fi confundat competența partajată și caracterul mixt al acțiunii, deși acest argument a fost expus de Comisie în cererile sale introductive, Consiliul a ales să nu răspundă la acesta.

– *Aprecierea Curții*

- 110 În ceea ce privește argumentul referitor la aplicarea articolului 3 alineatul (2) TFUE, trebuie amintit, mai întâi, că, potrivit acestei dispoziții, Uniunea dispune de o competență exclusivă pentru încheierea unui acord internațional atunci când această încheiere ar putea aduce atingere normelor comune sau ar putea modifica domeniul de aplicare al acestora.
- 111 Astfel, rezervând o competență exclusivă Uniunii pentru a adopta un acord în condițiile precizate la articolul 3 alineatul (2) TFUE, prin această dispoziție, legiuitorul Uniunii urmărește să evite ca statele membre să poată, individual sau colectiv, să contracteze cu state terțe obligații susceptibile să aducă atingere acestor norme sau să modifice domeniul de aplicare al acestora [a se vedea în acest sens Avizul 2/15 (Acordul de liber-schimb cu Singapore) din 16 mai 2017, EU:C:2017:376, punctul 170].
- 112 Având în vedere un astfel de obiectiv, articolul 3 alineatul (2) TFUE trebuie, așadar, să fie interpretat, în vederea prezervării efectului său util, în sensul că, deși textul acestuia se referă doar la încheierea unui acord internațional, el se aplică de asemenea, în amonte, la negocierea unui astfel de acord și, în aval, atunci când un organism stabilit potrivit acordului menționat este chemat să adopte măsuri de executare a acestuia.
- 113 În continuare, rezultă dintr-o jurisprudență consolidată că există un risc de a se aduce atingere unor norme comune ale Uniunii prin angajamente internaționale asumate de statele membre sau de a se modifica domeniul de aplicare al normelor, de natură să justifice o competență externă exclusivă a Uniunii, în cazul în care angajamentele respective intră în domeniul de aplicare al normelor menționate, fiind subînțeles faptul că constatarea unui astfel de risc nu presupune o concordanță completă între domeniul acoperit de angajamentele internaționale și cel al reglementării Uniunii. În special, domeniul de aplicare al normelor Uniunii poate fi influențat sau modificat prin angajamente

internaționale atunci când acestea din urmă țin de un domeniu acoperit deja în mare parte de astfel de norme [Avizul 1/13 (Aderarea unor state terțe la Convenția de la Haga) din 14 octombrie 2014, EU:C:2014:2303, punctele 71-73].

- 114 În plus, existența unui astfel de risc de influențare poate fi constatat atunci când, fără să fie în mod necesar în contradicție cu normele comune ale Uniunii, angajamentele internaționale în discuție pot avea o incidență asupra sensului, a domeniului de aplicare și a eficacității acestor norme [a se vedea în acest sens Hotărârea din 4 septembrie 2014, Comisia/Consiliul, C-114/12, EU:C:2014:2151, punctul 102, și Avizul 1/13 (Aderarea unor state terțe la Convenția de la Haga) din 14 octombrie 2014, EU:C:2014:2303, punctul 85].
- 115 Revine părții interesate sarcina de a prezenta elementele de natură să dovedească faptul că a fost încălcat caracterul exclusiv al competenței externe a Uniunii de care aceasta intenționează să se prevaleze (a se vedea în acest sens Hotărârea din 4 septembrie 2014, Comisia/Consiliul, C-114/12, EU:C:2014:2151, punctul 75).
- 116 Or, în speță, Comisia nu a prezentat asemenea elemente.
- 117 Astfel, trebuie constatat, în primul rând, că, pentru a stabili că angajamentele internaționale în discuție țin de un domeniu deja acoperit de norme ale Uniunii, Comisia se limitează să evoce conținutul poziției multianuale, precum și al Regulamentelor nr. 600/2004 și nr. 601/2004, fără să analizeze dacă domeniul de aplicare al acestora din urmă acoperă „în mare parte” domeniile de aplicare ale angajamentelor internaționale menționate.
- 118 Or, în această privință, reiese din analiza efectuată la punctele 89-92 din prezenta hotărâre că Convenția de la Canberra abilitează Comisia CAMLR, căreia i-au fost adresate documentul de reflecție și măsurile avute în vedere, să adopte măsuri care au drept componentă și finalitate principale și, prin urmare, au în mod esențial ca domeniu de aplicare protecția mediului.
- 119 În schimb, se constată că domeniul acoperit de poziția multianuală, precum și de Regulamentele nr. 600/2004 și nr. 601/2004 este în esență limitat la pescuit. Astfel, pe de o parte, rezultă din articolul 1, precum și din punctul 2 din anexa I la poziția multianuală că aceasta vizează pozițiile care trebuie adoptate în numele Uniunii în cadrul Comisiei CAMLR atunci când acest organism este chemat să ia decizii care au efecte juridice în domenii legate de PCP. Pe de altă parte, reiese din considerentele (4) și (5) ale Regulamentului nr. 600/2004 și din considerentul (6) al Regulamentului nr. 601/2004, precum și din textul articolului 1 din fiecare dintre aceste regulamente că acestea din urmă vizează în esență să reglementeze activitățile de pescuit în regiunea în care se aplică Convenția de la Canberra.
- 120 Prin urmare, domeniul de aplicare al angajamentelor internaționale în cauză nu poate fi considerat, în orice caz, ca ținând „în mare parte” de cel deja acoperit de poziția multianuală sau de Regulamentele nr. 600/2004 și nr. 601/2004.
- 121 În al doilea rând, Comisia nu a furnizat suficiente elemente referitoare la natura riscului de influențare pretins.
- 122 Astfel, în ceea ce privește poziția multianuală, Comisia se limitează să arate că aceasta nu prevede obligația Uniunii de a acționa în comun cu statele membre. Or, cu privire la acest aspect, este suficient să se constate că articolul 1 din poziția multianuală precizează că aceasta privește doar stabilirea poziției Uniunii cu ocazia reuniunii anuale a Comisiei CAMLR atunci când aceasta din urmă este chemată să adopte decizii care au efecte juridice asupra chestiunilor care țin de PCP. Prin urmare, în orice caz, această poziție multianuală nu prejudicia în niciun mod problema dacă deciziile atacate, a căror componentă și finalitate principale țin de politica mediului, trebuiau să fie adoptate doar de Uniune sau de Uniune împreună cu statele membre.

- 123 De asemenea, în ceea ce privește Regulamentele nr. 600/2004 și nr. 601/2004, Comisia a invocat, desigur, mai multe norme comune care, în opinia sa, ar putea fi influențate de măsurile avute în vedere, dacă acestea ar urma să fie adoptate și, astfel, a prezentat anumite elemente de natură să demonstreze că măsurile avute în vedere intră, cel puțin în parte, în domeniul de aplicare al Regulamentelor nr. 600/2004 și nr. 601/2004. Cu toate acestea, Comisia nu a identificat, pentru a demonstra că aceleași măsuri pot avea o incidență asupra sensului, a domeniului de aplicare sau a eficacității acestor regulamente, dispozițiile acestor măsuri care ar fi la originea atingerilor menționate și nici nu a precizat conținutul acestor atingeri.
- 124 Prin urmare, argumentul Comisiei potrivit căruia deciziile atacate au fost adoptate cu încălcarea articolului 3 alineatul (2) TFUE trebuie să fie respins ca fiind nefondat.
- 125 În ceea ce privește argumentul expus de Comisie prin care aceasta arată că Consiliul a confundat noțiunile „competență partajată” și „caracter mixt al acțiunii externe” și, în consecință, a refuzat ca, într-un domeniu de competență partajată, Uniunea să poată acționa singură, acesta nu poate fi primit.
- 126 În această privință, Curtea a avut, desigur, ocazia de a preciza că simpla împrejurare că o acțiune a Uniunii pe scena internațională ține de o competență partajată între aceasta și statele membre nu exclude posibilitatea întrunirii în cadrul Consiliului a majorității necesare pentru ca Uniunea să poată exercita singură această competență externă [a se vedea în acest sens Hotărârea din 5 decembrie 2017, Germania/Consiliul, C-600/14, EU:C:2017:935, punctul 68, care citează punctul 244 din Avizul 2/15 (Acordul de liber-schimb cu Singapore) din 16 mai 2017, EU:C:2017:376].
- 127 În aceste condiții, în temeiul unei jurisprudențe constante, atunci când Uniunea decide să-și exercite competențele, o astfel de exercitare trebuie să aibă loc cu respectarea dreptului internațional (a se vedea în acest sens, printre altele, Hotărârea din 3 septembrie 2008, Kadi și Al Barakaat International Foundation/Consiliul și Comisia, C-402/05 P și C-415/05 P, EU:C:2008:461, punctul 291, precum și jurisprudența citată).
- 128 Or, în cadrul specific al sistemului convențional asupra Antarcticii, exercitarea, de către Uniune, a competenței externe în discuție în prezentele cauze care ar exclude statele membre ar fi incompatibilă cu dreptul internațional.
- 129 Astfel, rezultă din coroborarea articolului VII alineatul (2) litera (c) și a articolului XXIX alineatul (2) din Convenția de la Canberra că o organizație de integrare economică regională, precum Uniunea, nu poate adera la această convenție și deveni membru al Comisiei CAMLR decât cu condiția ca statele sale membre să fie la rândul lor abilitate în acest sens. În schimb, nu este prevăzută nicio condiție analogă, care să lege prezența acestor state în cadrul Comisiei CAMLR de cerința ca organizația regională în discuție să fie de asemenea membră a acestei comisii.
- 130 În consecință, trebuie să se constate că Convenția de la Canberra nu acordă organizațiilor de integrare regională, precum Uniunea, un statut complet autonom în cadrul Comisiei CAMLR.
- 131 Această concluzie este valabilă cu atât mai mult cu cât ansamblul tratatelor și al convențiilor internaționale aplicabile Antarcticii formează un sistem organizat și coerent, guvernat de tratatul cel mai vechi și mai general dintre acestea, și anume Tratatul privind Antarctica, ceea ce rezultă din dispozițiile articolului V din Convenția de la Canberra. Decurge din acest articol că inclusiv părțile la această convenție care nu sunt părți la Tratatul privind Antarctica recunosc obligațiile și responsabilitățile speciale ale părților consultative la acest din urmă tratat și, în consecință, aplică diferitele măsuri recomandate de acestea. Astfel, revine în primul rând părților consultative ale Tratatului privind Antarctica sarcina de a asigura evoluția ansamblului convențional menționat referitor la Antarctica și coerența acestuia.

- 132 Or, Uniunea figurează printre părțile contractante ale Convenției de la Canberra cărora li se adresează dispozițiile articolului V alineatele (1) și (2) din această convenție, în măsura în care Uniunea nu este parte la Tratatul privind Antarctica. Rezultă din aceasta în special că Uniunea este ținută să recunoască obligațiile și responsabilitățile speciale ale părților consultative la Tratatul privind Antarctica, inclusiv ale celor care revin statelor sale membre care au acest statut, indiferent dacă sunt membre ale CAMLR sau nu.
- 133 În aceste condiții, a permite Uniunii să recurgă, în cadrul Comisiei CAMLR, la facultatea de care dispune de a acționa fără concursul statelor sale membre într-un domeniu de competență partajată, în condițiile în care, spre deosebire de situația sa, unele dintre ele au statutul de părți consultative la Tratatul privind Antarctica, ar crea riscul, ținând seama de locul special al Convenției de la Canberra în cadrul sistemului convențional privind Antarctica, să compromită responsabilitățile și prerogativele acestor părți consultative, ceea ce ar putea să slăbească coerența respectivului sistem convențional și, în definitiv, ar fi contrar dispozițiilor articolului V alineatele (1) și (2) din Convenția de la Canberra.
- 134 În consecință, al doilea motiv subsidiar trebuie respins.
- 135 Întrucât nu a fost admis niciunul dintre cele două motive, acțiunea trebuie respinsă în întregime.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 136 Articolul 138 alineatul (1) din Regulamentul de procedură prevede că partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată. În speță, întrucât Comisia a căzut în pretenții, se impune ca aceasta să fie obligată să suporte, pe lângă propriile cheltuieli de judecată, și pe cele efectuate de Consiliu, conform concluziilor acestei instituții.
- 137 Pe de altă parte, articolul 140 alineatul (1) din același regulament de procedură prevede că statele membre și instituțiile care au intervenit în litigiu suportă propriile cheltuieli de judecată. În consecință, Regatul Belgiei, Republica Federală Germania, Republica Elenă, Regatul Spaniei, Republica Franceză, Marele Ducat al Luxemburgului, Regatul Țărilor de Jos, Republica Portugheză, Republica Finlanda, Regatul Suediei și Regatul Unit suportă propriile cheltuieli de judecată.

Pentru aceste motive, Curtea (Marea Cameră) declară și hotărăște:

- 1) Respinge acțiunile.**
- 2) Obligă Comisia Europeană să suporte, pe lângă propriile cheltuieli de judecată, cheltuielile de judecată efectuate de Consiliul Uniunii Europene.**
- 3) Regatul Belgiei, Republica Federală Germania, Republica Elenă, Regatul Spaniei, Republica Franceză, Marele Ducat al Luxemburgului, Regatul Țărilor de Jos, Republica Portugheză, Republica Finlanda, Regatul Suediei, precum și Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord suportă propriile cheltuieli de judecată.**

Semnături